

جمهوری اسلامی ایران

مجمع شورتی فقهی شورای نگهبان

بیت

شماره: ... ۸۶/۴۸/۲۴۳
تاریخ: ... ۱۳۸۶/۶/۱۱
پیوست: صلوات

حضرت آیت الله جنتی «دامت برکاته»

دبیر محترم شورای نگهبان

سلام علیکم:

بدین وسیله گزارش جلسه سیصد و بیست و ششم مجمع شورتی فقهی شورای محترم نگهبان مورخ ۱۳۸۶/۶/۱۰ مشتمل بر بررسی یک طرح و یک لایحه ارائه شده به شرح ذیل تقدیم می‌گردد:

دستور اول: طرح تغییر ساعت رسمی کشور.

بررسی: نظر ۴ عضو از ۹ عضو حاضر در جلسه این بود که این طرح خلاف اصل ۶۰ قانون اساسی می‌باشد.

توضیح اینکه گاهی غرض از این مصوبه مجرد تغییر دادن ساعت رسمی کشور می‌باشد بدون اینکه اثری در امور اجرایی داشته باشد که در این فرض مشکلی در بین نیست.

ولی گاهی غرض از این مصوبه ترتب آثار اجرائی می‌باشد که در این فرض قهراً دخالت در امور اجرایی بوده و خلاف اصل ۵۷ و ۶۰ قانون اساسی می‌باشد. و با توجه به استظهار اینکه نظر مجلس از این تغییر ساعت احتمال دوم است بنابراین این مصوبه خلاف قانون اساسی است و شاهد این مسئله آن است که وقتی ساعت رسمی کشور در سال ۱۳۷۰ توسط دولت تغییر نمود کسی - حتی از مجلس - اعتراض نکرد که چرا دولت در کار قانونگذاری دخالت نموده است و از این جهت اجرایی بودن تغییر ساعت استفاده می‌شود.

در مقابل نظر بعضی از اعضاء این بود که هر چند داعی بر این طرح، تغییر ساعات کاری ادارات می‌باشد لکن اگر دولت ساعات کاری اداری را در زمان اجرای این طرح مثلاً از ساعت ۸ به ۸/۳۰ تغییر دهد مخالفت با این مصوبه نکرده است و به عبارت دیگر ساعت شروع کارهای اداری در دست دولت است و دولت می‌تواند آن را تغییر دهد و این مصوبه مانع آن نبوده و مشخص‌کننده ساعت شروع کار اداری نیز نمی‌باشد تا دخالت در امور اجرائی باشد.

همچنین عمل خارجی افراد و مجلس و عدم اعتراض به دولت در زمان تغییر نمودن ساعت رسمی کشور، مجوز نبوده و چه بسا به خاطر بعضی از مصالح اینگونه عمل شده است.

دستور دوم: لایحه بیمه‌های اجتماعی کارگران ساختمانی.

ماده ۱: کارگران شاغل در کارهای ...

بررسی: اگر منظور از این ماده این باشد که هر شخص باید خود را بیمه کند ماده مذکور خلاف شرع می‌باشد. (۵ رأی از ۹ رأی)

توضیح اینکه به مقتضای قاعده تسلیط، انسان آزادی عمل داشته و در بیمه شدن یا بیمه نشدن اختیار با اوست و الزام نمودن وی به بیمه شدن خلاف شرع می‌باشد، و اصل بیمه شدن هر چند عمل خوبی است اما الزام افراد به آن أخذ پول جهت آن مسئله را مشکل می‌سازد. در مقابل بعضی از اعضاء اصل استظهار را قبول نداشته و غرض از این ماده را أخذ پول از صاحب کار ساختمانی جهت بیمه کارگران می‌دانستند.

شماره: ... ۸۶/۴۸/۲۴۳
تاریخ: ... ۱۳۸۶/۶/۱۱
پیوست: صلوات

ماده ۱، تبصره: کارگران شاغل در

بررسی: به تبع مطالب مذکور در اصل ماده، اجبار به بیمه اجباری کارگران ساختمانی مصوب ۱۳۵۲ و اصلاحات بعدی آن، خلاف شرع می‌باشد. (۶ رأی از ۹ رأی)
همچنین باید قانون بیمه اجباری کارگران ساختمانی مصوب ۱۳۵۲ ملاحظه شود تا خلاف شرع یا قانون اساسی نباشد.

ماده ۲: کارگران شاغل در کارهای

بررسی: قانون تأمین اجتماعی مصوب ۱۳۵۴ و اصلاحات بعدی آن باید ملاحظه شود تا خلاف شرع یا قانون اساسی نباشد همچنین این امر در مورد بند ۲ این ماده نیز جاری است.

ماده ۳، تبصره ۱: زمان بندی، شرائط و ترتیب صدور، تمدید، تعلیق و کارت مهارت فنی

بررسی: ۱- ظاهراً لفظ «و» بعد از لفظ «تعلیق» اضافی بوده و مناسب است حذف و یا قبل از لفظ «تعلیق» آورده شود.
۲- اطلاق این تبصره خلاف اصل ۸۵ قانون اساسی دانسته شد زیرا تجویز نوعی قانونگذاری می‌باشد. (۵ رأی از ۹ رأی)
نظر بعضی از اعضاء این بود که اصل قانون توسط مجلس وضع شده است و تنها نحوه اجراء آن توسط آیین‌نامه مورد اشاره مشخص می‌شود و لذا خلاف اصل ۸۵ نمی‌باشد.
لکن نظر اکثریت اعضاء این بود که تصویب امور مذکور در صدر تبصره اطلاق داشته و شامل اموری فراتر از لوازم خود قانون مورد اشاره نیز می‌باشد و مجرد اطلاق لفظ آیین‌نامه بر آن اشکال را برطرف نمی‌نماید.
البته اگر در تبصره اشاره می‌شد که منظور تهیه و تصویب آیین‌نامه در چارچوب قانون می‌باشد مشکل برطرف می‌شد.
۳- باید شورای عالی رفاه و تأمین اجتماعی ملاحظه شود که اگر در آن عضوی غیر از وزراء باشد تصویب آیین‌نامه توسط این شوری -براساس تفسیر شورای محترم نگهبان که تنها وزراء و دولت حق تدوین آیین‌نامه را دارند- خلاف اصل ۱۳۸ می‌باشد. (۶ رأی از ۹ رأی)

ماده ۴، تبصره: افراد خانواده بیمه شده

بررسی: مناسب است مواد مورد اشاره در این تبصره ملاحظه شود تا خلاف شرع نباشد .
توضیح اینکه در این جلسه تا پایان ماده ۴ این لایحه بحث شد.

دوام توفیقات حضرت عالی را از درگاه ایزد متعال مسئلت دارم.

سید حسن طاهری خرم آبادی

رئیس مجمع مشورتی فقهی شورای نگهبان